

Controlling Világ

21. szám

2003. december 1.

Tartalom

*Olvasóink kérésére külföldi híreink nyelvét a címsorban is feltüntetjük:
D – német, E – angol, H – magyar.*

A hónap témája

1. Internal audit és a controlling (E-H)

Controlling

- 2. Költségelnyök és tőkevonzás – alaptalan volt az aggodalom? (H)
- 3. A kockázatelemzés szerepe a termékfejlesztési és K+F folyamatokban (H)
- 4. Beyond Budgeting (D)
- 5. A controller szakma legújabb tendenciái (D)
- 6. Kutatás a tervezés kérdéseiről (E)
- 7. Fenntarthatósági jelentés – vajon a jövő beszámolási formája? (E-H)

Informatika controllingja

- 8. Nem a mennyiség, hanem a minőség dönt! A lényeg az, mire költjük a pénzt! (E)
- 9. Pár szóban a modern és költséghatékony közsféráról és az alkalmazott rendszerekről (H)

Controlling informatikája

- 10. Céginformációk a globalizált világban – A szokásoktól és szabályozásoktól az XBRL-ig (H)

IFUA

- 11. Controlling Akadémia Találkozó – 2003.12.11.

Vicc

12. A hónap controller vicce

Előzetes a szilveszteri különkiadásból: George W. Bush nem indul a következő választási ciklusban, hanem controller lesz!

De addig is: *A Corporate Policy gyökerei*

A hónap témája

1. Internal audit és a controlling (E-H)

Sok félreértés övezi a controlling és a belső ellenőrzés viszonyát. Nem véletlen, hiszen mindkét rendszer az ellenőrzést támogatja. Míg a controlling a célkitűzések megvalósulását ellenőrzi, addig a belső audit a folyamatok szabályozottságáról gondoskodik. Szakszerű vezetés egyik rendszert sem nélkülözheti!

A folyamatok szabályozottságára egyre nagyobb szükségünk van. Súlyos veszteségeket szenvedhetnek el azok a cégek, amelyek információs tranzakciói komplexek és gyorsak. Növeli a kockázatokat az erőteljes decentralizáció és a rivalizáló vállalati kultúra. Laza etikai normák mellett még nagyobb hangsúlyt kap a belső audit.

Keresztes Péter gondozásában új rovatot és cikkgyűjteményt indítunk a belső audit témájában, melynek módszereiről és szerepéről az alábbi címen olvashat!

<http://www.controllingportal.hu/?doc=szerkrov&sz=11>

[Vissza a tartalomjegyzékhez](#)

Controlling

2. Költségelnyök és tőkevonzás – alaptalan volt az aggodalom? (H)

A nyugtalanító makrogazdasági hírek különös aktualitást adnak a következőknek. A Német-Magyar Ipari és Kereskedelmi Kamara legújabb konjunktúrajelentése megnyugtat minket. A külföldi befektetéseket korábban ösztönző bérköltség-előny ugyan csökken, s a földrajzi fekvésünk se olyan kritikus már, más szempontok ellensúlyozzák ezeket: a Magyarországon befektető német cégeket elsősorban a gazdasági stabilitás, a szakképzett munkaerő és a piacnyerés motiválja!

<http://www.fn.hu/cikk.php?id=23&cid=69685>

Vihar előtti prognózisokról viszont továbbra is hallhatunk, mely szerint az áfa-törvény és a helyi adók kedvezőtlen változásai, az EU-csatlakozás utáni adminisztrációs bonyodalmak rontják majd a hazai vállalatok versenyképességét.

<http://www.piac-profit.hu/?id=c-20032111381855-5424>

[Vissza a tartalomjegyzékhez](#)

3. A kockázatelemzés szerepe a termékfejlesztési és K+F folyamatokban (H)

Innováció és kockázatok: hogyan kezeljük őket együtt?

A vállalatok versenyképességének egyik mérőszáma az innovációs sebesség: az a képesség, hogy egy adott szervezet milyen gyorsan tud reagálni (pl. új termékek piacra dobásával) a környezet változására. Az innováció kiemelt jelentősége és magas költségvonzata egyaránt indokolja a kockázatelemzés módszertanának alkalmazását a K+F folyamatokat érintő döntések meghozatalánál.

Ismerje meg a svájci-svéd ABB cégnél (Asea Brown Boveri) a technológiai (K+F) és a termékfejlesztési projektek kockázatvizsgálatára alkalmazott módszertant!

http://www.controllingportal.hu/index.php?doc=tk_t&t=4&d=187

[Vissza a tartalomjegyzékhez](#)

4. Beyond Budgeting (D)

Az egyre többek számára ismerős Beyond Budgeting koncepciót Peter Bunce, Jeremy Hope és Robin Fraser a Beyond Budgeting Round Table keretein belül számos esettanulmány alapján dolgozta ki. Aki még csak most kezd ismerkedni a témával, vagy fel akarja eleveníteni ismereteit, annak ajánljuk figyelmébe a European Business School professzorának rövid, de átfogó tanulmányát. Tekintsük át az alapelveket, a 12 elv alkalmazását, s vizsgáljuk meg a Beyond Budgeting lehetséges alternatíváit (például a Better Budgetinget) is!

[http://www.competence-site.com/controlling.nsf/C78749560A6038DAC1256DDC004CFC94/\\$File/beyond_budgeting.pdf](http://www.competence-site.com/controlling.nsf/C78749560A6038DAC1256DDC004CFC94/$File/beyond_budgeting.pdf)

[Vissza a tartalomjegyzékhez](#)

5. A controller szakma legújabb tendenciái (D)

A controller szakmában megfigyelhető trendeket, tendenciákat ezúttal Dr. Albrecht Deyhle, a német Controller Akademie AG alapító tagjának, a Controller Verein tiszteletbeli elnökének tollából olvashatjuk. Az eszközök, szerepek és kihívások taglalását színes, kézzel készített ábrák teszik szemléletesebbé!

[http://www.competence-site.de/controlling.nsf/4A193315D1FCD16AC1256DC9003CFA06/\\$File/trends_controlling_deyhle.pdf](http://www.competence-site.de/controlling.nsf/4A193315D1FCD16AC1256DC9003CFA06/$File/trends_controlling_deyhle.pdf)

[Vissza a tartalomjegyzékhez](#)

6. Kutatás a tervezés kérdéseiről (E)

A Ventana Research (kutatóintézet, USA, California) átfogó kutatást végez a tervezés és költségvetés (Planning and Budgeting) témakörében. Tárgya a tervezés tartalmi és módszertani kérdéseinek áttekintése számos vállalat megkérdezésével. A kutatásban való részvételre még most is lehet jelentkezni, az eredményeket tartalmazó tanulmányt decemberre ígérik.

Jelentkezés a <http://websurveyor.net/wsb.dll/5455/BP.htm> site-on. A cégről: <http://www.ventanaresearch.com>

[Vissza a tartalomjegyzékhez](#)

7. Fenntarthatósági jelentés – vajon a jövő beszámolási formája? (E-H)

A jelenleg használatos és törvényileg előírt éves beszámolók a vállalat működésének gazdasági vonatkozásait jól mutatják. Vajon elég ennyiről számot adni?

Számos vállalat és szervezet még többre vállalkozik és új ajánlásokat fogalmazott meg: Egy olyan fenntarthatósági jelentése a jövő, mely a környezeti szempontokat, valamint a társadalmi és gazdasági környezetre gyakorolt hatásokat is vizsgálja. A jelentések készítéséhez még nincs nemzetközi szabvány, de a várakozások szerint ezt a szerepet a CERES szervezet (<http://www.ceres.org>) által lefektetett GRI (Global Reporting Initiative) irányelvei töltik majd be.

Az irányelveket és jelentésben alkalmazott beszámoló sablonokat a következő oldalakon találja:

http://www.globalreporting.org/guidelines/2002/gri_companion_lite.pdf 12 oldalas összefoglaló,

http://www.globalreporting.org/guidelines/2002/gri_2002_guidelines.pdf a teljes tanulmány,

<http://www.globalreporting.org/guidelines/translations.asp> a tanulmány számos európai nyelvre lefordított változata.

Úttörő kezdeményezések már nálunk is vannak! Magyarországon épp csak terjedőben van, a fejlett országokban viszont már bevett szokás, hogy a vállalatok az éves mérlegbeszámolóhoz hasonlóan, külső auditorral minősített környezeti jelentést is készítenek. Idén másodjára osztották ki a Zöld Béka díjat a környezeti, illetve fenntarthatósági jelentést készítő közép-kelet európai vállalatok számára.

<http://www.mfor.hu/cikkek/tanulmany.php?article=2824&page=1>

[Vissza a tartalomjegyzékhez](#)

Informatika controllingja

8. Nem a mennyiség, hanem a minőség dönt! A lényeg az, mire költjük a pénzt! (E)

Gondolta Ön, hogy az élvonalba tartozó informatikai szervezetek idejük felét stratégiai tervezéssel és döntéshozattal töltik? Ilyen, és ehhez hasonló érdekes megállapítások olvashatóak a Hacket Group 2000 cégre kiterjedő felmérésében, melyben azt vizsgálták, mennyit fordítanak ezek a vállalatok informatikára, és mire költik el ezt az összeget. Érdeemes kicsit böngészni a számokat!

http://64.28.79.73/learn/numbers/number_detail.cfm?ID=all&METRIC=613

[Vissza a tartalomjegyzékhez](#)

9. Pár szóban a modern és költséghatékony közzszféráról és az alkalmazott rendszerekről (H)

EU konform kormányzati rendszerek

Az IDC Research szerint az államigazgatás modernizálása a gazdaság modernizálásának előfeltétele. Az Európai Unió országai 2002-ben lisszaboni fórumukon vállalták, hogy az állami közbeszerzések 25 százalékát 2005-re elektronikus úton valósítják meg. A közös határozatot alátámasztotta az IDC Research elemzése; e szerint azokban az EU tagállamokban, ahol már létrejött a rendszer, 750 millió euró megtakarítást értek el azzal, hogy az elektronikus közbeszerzésnél mintegy 15-30 százalékkal alacsonyabb árakat tudtak elérni, mint a hagyományos tendereztetésnél!

<http://www.fn.hu/cikk.php?id=30&cid=69755>

Hazai tervek az államigazgatásban

Az e-kormányzat 2005 stratégia és programterv a Magyar Információs Társadalom Stratégia (MITS) része. Fő célja, hogy az elektronikus kormányzat fejlesztésével hosszú távon hatékonyabbá, átláthatóbbá és olcsóbbá váljon a közigazgatás és az állam működése. Olvasson bele egy vitafórum utóöngéjébe!

<http://www.piac-profit.hu/?id=c-20031811021452-5407>

Tendenciák és problémák az önkormányzati világban

Amit magánemberként és egy vállalat felelős alkalmazottjaként, illetve vezetőjeként az államigazgatási reformokból leginkább tapasztalhatunk, azok a jól vagy kevésbé jól működő önkormányzati rendszerek. A szűkülő források és növekedő állampolgári elvárások által támasztott kihívásoknak megfelelően folyamatos a törekvés a működés hatékonyságának és átláthatóságának javítására. Tekintse meg az IFUA Horváth & Partners szervezésében 2003. november 14-én tartott "Új közzszoigalati menedzsment" című szeminárium összefoglalóját!

http://www.controllingportal.hu/index.php?doc=tk_t&t=10&d=201

[Vissza a tartalomjegyzékhez](#)

Controlling informatikája

10. Céginformációk a globalizált világban – A szokásoktól és szabályozásoktól az XBRL-ig (H)

Tapasztalataink szerint hazánkban a céges adatok nyilvánosságra hozása kevésbé elterjedt, az ilyen típusú külső adatok megszerzése pedig nehezkesebb, mint tőlünk nyugatra. Ugyanakkor nem árt már most megkezdeni a felkészülést az ezekkel kapcsolatos feladatokra.

A számviteli/pénzügyi adatok összevethetősége és kommunikálása szempontjából jelentős előrelépést ígér az XBRL (Extended Business Report Language), melyről korábbi számunkban már említést tettünk. Vajon hogyan épülhet be az XBRL a controlling rendszerekbe, hol tart ma ennek a gazdasági adatközlő nyelvnek a gyakorlati alkalmazása, és mit várhatunk a következő években?

http://www.controllingportal.hu/index.php?doc=tk_t&t=16&d=188

[Vissza a tartalomjegyzékhez](#)

IFUA

11. Controlling Akadémia Találkozó – 2003.12.11

Kedves CA Controllerek! Ismét eltelt egy év, ismét CA Találkozót rendezünk! A hagyományoktól eltérően idén a hallgatóság három témakörből választhat. Látogass el honlapunkra és szemezgesd a témák közül!

<http://www.ifua.hu/aktualitasok>

* * * * *

Vicc

* * * * *

12. A hónap controller vicce

Előzetes a szilveszteri különkiadásból: George W. Bush nem indul a következő választási ciklusban, hanem controller lesz! A Controlling Világ szerkesztőgárdája hónapokon keresztül elemezte George W. Bush beszédeit. Az apró információs szeletkék végül egységes egészé álltak össze. Az elnök nem indul a következő választási ciklusban, hanem controller lesz! Bár Bush titokban akarja tartani döntését, elszólásaival saját magát leplezte le. A szilveszteri különkiadásunkban megjelenő idézetekből kedves Olvasóink is meggyőződhetnek majd a bátor döntésről!

A Corporate Policy gyökerei

A ketrecben öt majom volt. Egy lépcsősor végén, a ketrec tetején lógott egy banán. Amikor az első majom elindul a banán irányában, és rálép az első lépcsőfokra, azonnal lelocsolják hideg vízzel az összes majmot.

Amikor egy másik majom indul el a lépcsőn a banán irányában, ismét lelocsolják az összes majmot. Meglehetősen gyorsan bekövetkezik az az állapot, hogy amikor valamelyik majom megkísérli, hogy felmásszon a lépcsőn, a többiek azonnal visszatartják. Ekkor elviszik a hideg vizet, és kicserélnék egy majmot egy újjal. Az új majom meglátja a banánt, és elindul a lépcsőn. Legnagyobb megdöbbenésére a többiek ekkor megtámadják. A következő kísérlet és támadás után rájön arra, hogy az újabb kísérletért újabb támadás jár.

Ekkor kicserélnék ismét egy eredeti majmot egy újjal, majd később fokozatosan a harmadikat, a negyediket és végül ötödiket is kicserélik egy új majommal. Minden alkalommal, amikor az új majom elindulna a lépcsőn a többiek megtámadják. A legtöbb majom, amelyik megharapja az újat, nem tudja, miért nem szabad felmenni a lépcsőn. Azt sem tudja, miért vesz részt a legújabb majom megtámadásában. Amikor az összes eredeti majmot kicserélték, egy sem marad, amelyet lelocsoltak volna a hideg vízzel. Mégsem kísérel meg egyik sem, hogy elhozza a banánt. Hogy miért nem? Mert amennyire ő tudja, itt mindig így volt!

[Vissza a tartalomjegyzékhez](#)

A hírlevél az IFUA Horváth & Partners és a Controlling Akadémia támogatásával jön létre. Észrevételeit és javaslatait várjuk címünkön: controllingvilag@ifua.hu

Szerkesztő: Endersz Frigyes és Szukits Ágnes

Felelős kiadó: Radó István

Amennyiben le szeretné mondani a hírlevelet, kérjük, küldjön egy e-mailt – a tárgy rovatban a "Lemondom" megjegyzéssel – a következő címre: controllingvilag@ifua.hu.

Amennyiben szeretné, hogy egy ismerőse is megkapja a hírlevelet, kérjük, küldje el ismerőse címét – a tárgy rovatban a "Jelentkezés" megjegyzéssel – a következő címre: controllingvilag@ifua.hu.